

272

Na temelju članka 17. stavak 2. i članka 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 37. sjednici održanoj 30. siječnja 2013. godine, donio je

PRAVILNIK O DOPUNI PRAVILNIKA O UPORABI SLADILA U HRANI

Članak 1.

U Pravilniku o uporabi sladila u hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 83/08) u Aneksu iza E broj E959 dodaju se novi brojevi E960 i E961 koji glase:

"

Ebroj	Naziv	Hrana	Najveća dopuštena količina
E960	Steviol glikozid	Aromatizirani fermentirani mlječni proizvodi uključujući termički obradene proizvode Samo proizvodi sa smanjenim energetskim udjelom ili bez šećera	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Jestivi sladoledi	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Samo proizvodi sa smanjenim energetskim udjelom ili bez šećera	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Voće i povrće u octu, ulju ili rasolu Samo slatki-kiseli prezervati voća i povrća	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Pripravci od voća i povrća, isključujući kompot Samo sa smanjenim energetskim udjelom	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)

	Ekstra džem i ekstra žele kako je to regulirano posebnim propisima Samo želei, džemovi i marmelade sa smanjenim energetskim udjelom	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Džemovi, želei, marmelade i zasladieni kesten pire Samo želei, džemovi i marmelade sa smanjenim energetskim udjelom	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Ostali slični namazi od voća i povrća Samo namazi za sendviče od bazi suhog voća, sa smanjenim energetskim udjelom ili bez šećera	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Proizvodi od kakaa i čokolade obuhvaćeni Pravilnikom o kakau i čokoladnim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", broj 51/11) Samo proizvodi sa smanjenim energetskim udjelom ili bez šećera	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Ostale slastice uključujući bombone za osvježavanje daha - Samo proizvodi na bazi kakaa ili suhog voća, sa smanjenim energetskim udjelom, bez šećera - Samo namazi za sendviče na bazi kakaa, mlijeka, suhog voća ili masti, sa smanjenim energetskim udjelom ili bez šećera	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	- Samo slastice bez šećera	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	- Samo bombone za osvježavanje daha bez šećera	350** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	- Samo bombone za osvježavanje daha bez šećera	2000** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	- Samo jako aromatizirane osvježavajuće pastile za grlo bez šećera	670** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)

	- Gume za žvakanje - Samo bez šećera	3300** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		Aromatizirana pića Samo sa smanjenim energetskim udjelom i bez šećera	80** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Dekoracije, premazi i punjenja, osim punjenja na bazi voća (voćno vino i made wine) - Samo slastice bez šećera	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		Pivo i pića od slada Samo bezalkoholno pivo ili sa sadržajem alkohola koji ne prelazi 1,2% vol. <i>Bière de table/Tafelbier/Table beer</i> (izvorni udio manji od 6%) osim <i>Obergäriges Einfachbier</i> ; piva sa najmanjom kiselosti od 30 miliekvivalenata izraženih kao NaOH, smede pivo tipa <i>oud bruin</i>	70** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	- na bazi kakaa i suhog voća, bez šećera	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		Ostala alkoholna pića, uključujući žestoka pića s manje od 12% alkohola i mješavine alkoholnih pića sa bezalkoholnim pićima	150** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Žitarice za doručak Samo žitarice za doručak sa sadržajem vlakana većim od 15%, koje sadrže najmanje 20% makinja, sa smanjenim energetskim udjelom ili bez šećera	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		Grickalice na bazi krumpira, žitarica, brašna ili škroba	20** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Fini pekarski proizvodi samo esoblaten papir za vafle	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		Prerađeni orašasti plodovi	20** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Preradena riba i ribljii proizvodi, uključujući školjke i rakove Samo slatkosi-kiseli prezervati i poluprezervati ribe i marinada za ribe, školjke i rakove	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		Deserti, isključujući mlječne proizvode i analozu, sladoledi, voće i povrće Samo sa smanjenim energetskim udjelom ili bez šećera	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Stolna sladila u tekućem obliku	quantum satis**		Dodaci prehrani koja se isporučuje u krutom obliku, uključujući kapsule, tablete i slične oblike	670** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Stolna sladila u prahu	quantum satis**		Dodaci prehrani u tekućem obliku	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Stolna sladila u tabletama	quantum satis**		Dodaci prehrani u obliku sirupa ili za žvakanje	1800** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
	Juhe i ragu-juhe Samo juhe sa smanjenim energetskim udjelom	40** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)	E961	Bezalkoholna pića	20 mg/l
	Umaci - Samo umak od zrna soje (fermentiran i nefermentiran)	120** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		- Aromatizirana pića, snižene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera, na bazi vode	
	- Osim umaka od zrna soje (fermentiran i nefermentiran)	175** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		- Pića na bazi mlijeka i mlječnih proizvoda, ili na bazi voćnog soka, bez dodanih šećera	20 mg/l
	Dijetetska hrana za posebne medicinske svrhe kako je to regulirano Pravilnikom o dijetetskoj hrani za posebne medicinske potrebe ("Službeni glasnik BiH", broj 71/11) (izuzimajući dijetetsku hrana za dojenčad i malu decu za specijalne medicinske namjene, kako je utvrđeno gore navedenim pravilnikom, i formule za dojenčad uredene posebnim propisom)	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		Deserti i slični proizvodi - Aromatizirani deserti, snižene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera, na bazi vode	32 mg/kg
	Dijetetski proizvodi za reguliranje težine namjenjeni za zamjenu ukupnog dnevнog unosa ili pojedinog objeda (ukupne ili dijela ukupne dnevne prehrane)	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		- Proizvodi na bazi mlijeka i mlječnih proizvoda, ili na bazi voćnog soka, snižene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	32 mg/kg
	Voćni nektar kako je to uredeno Pravilnikom o voćnim sokovima, voćnim nektarima i sličnim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08), nekar povrća i slični proizvodi Samo sa smanjenim energetskim udjelom i bez šećera	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)		- Deserti na bazi jaja, snižene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	32 mg/kg
				- Deserti na bazi žitarica, snižene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	32 mg/kg
				- Deserti na bazi masti, snižene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	32 mg/kg

	- Grickalice: određeni okusi gotovih, prepakiranih, suhih proizvoda na bazi škroba i orasi u ljusci	18 mg/kg
	Slastičarski proizvodi	
	- Slastičarski proizvodi bez dodanih šećera	32 mg/kg
	- Slastičarski proizvodi na bazi kakaa ili suhog voća, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	65 mg/kg
	- Slastičarski proizvodi na bazi škroba, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	65 mg/kg
	- Korneti i vafli za sladoled, bez dodanih šećera	60 mg/kg
	- <i>Essoblaten</i>	60 mg/kg
	- Namazi na bazi kakaa, mlijeka, suhog voća ili masti, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	32 mg/kg
	- Žitarice sa sadržajem vlakana većim od 15% i najmanje 20% makinja smanjene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	32 mg/kg
	- Osvježivači daha u obliku tabletica, bez dodanih šećera	200 mg/kg
	- Jako aromatizirane pastile, bez dodanih šećera	65 mg/kg
	- Žvakaće gume bez dodanih šećera	250 mg/kg
	- Bomboni u obliku tableta, bez dodanih šećera	15 mg/kg
	- Jabukovača i kruškovača	20 mg/l
	- Pića koja se sastoje od mješavine bezalkoholnog pića i piva, jabukovače, kruškovače, jakog alkoholnog pića ili vina	20 mg/l
	- Jaka alkoholna pića koja sadrže manje od 15% vol. alkohola	20 mg/l
	- Bezalkoholno pivo ili sa sadržajem alkohola do 1.2% vol. alkohola	20 mg/l
	- Stolno pivo - <i>Biere de table/Tafelbier/Table beer</i> , (izvorna sladovina s manje od 6% ekstrakta) sa iznimkom piva gornjeg vrenja (<i>Obergäriges Einfachbier</i>)	20 mg/l
	- Piva s minimalnom kiselošću od 30 miliekvivalenta izraženo kao NaOH	20 mg/l
	- Smeđe pivo tipa <i>oud bruin</i>	20 mg/l
	- Pivo smanjene energetske vrijednosti	1 mg/l
	- Smrznuti deserti, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	26 mg/kg
	- Voće u staklenkama ili limenkama, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodanih šećera	32 mg/kg
	- Džemovi, želei i marmelade, smanjene energetske vrijednosti	32 mg/kg
	- Proizvodi od voća i povrća smanjene energetske vrijednosti	32 mg/kg

	- Slatko-kiselo konzervirano voće i povrće	10 mg/kg
	- Feinkostsalat	12 mg/kg
	- Slatko-kiselo konzervirana i polukonzervirana riba i marinada od riba, rakova i mukešaca	10 mg/kg
	- Juhe smanjene energetske vrijednosti	5 mg/l
	- Umaci	12 mg/kg
	- Senf	12 mg/kg
	- Fini pekarski proizvodi za posebne prehrabene proizvode	55 mg/kg
	- Hrana namjenjena prehrani za redukciju tjelesne mase, kako je to uredeno posebnim propisima	26 mg/kg
	- Hrana za posebne medicinske potrebe, kako je to uredeno Pravilnikom o dijetetskoj hrani za posebne medicinske potrebe ("Službeni glasnik BiH", broj 71/11)	32 mg/kg
	- Dodaci prehrani u tekućem stanju, kako je to uredeno posebnim propisima	20 mg/kg
	- Dodaci prehrani u krutom stanju, kako je to uredeno posebnim propisima	60 mg/kg
	- Dodaci prehrani na bazi vitamina i/ili minerala u obliku sirupa ili za žvakanje, kako je to uredeno posebnim propisima	185 mg/kg
	- Stolna sladila	quantum satis

** izraženo kao ekvivalenti steviola"

Članak 2.

U dijelu Pravilnika pod nazivom Specifični kriteriji čistoće koji se odnose na odobrena sladila za uporabu u hrani, u stupcu E-br., iza broja E959 dodaju se novi brojevi E960 i E961 koji glase:

E 960 STEVIOLO GLIKOZID	
Sinonimi	
Definicija	Proces proizvodnje sastoji se od dvije faze: prva obuhvaća isušivanje vode s listova <i>Stevia rebaudiana</i> Bertoni i preliminarno čišćenje ekstrakta s pomoću ionske kromatografije kako bi se dobio primarni ekstrakt steviol glikozida, a druga faza podrazumijeva rekrystalizaciju steviol glikozida s pomoću metanol-a ili vodenog etanola, što rezultira krajnjim proizvodom koji se uglavnom sastoji od (najmanje 75%) steviozida i/ili rebaudiozida A. Aditiv može sadržavati ostatke ionske smole, koja se koristi u proizvodnom procesu. I neki drugi steviol glikozidi mogu se pojaviti kao rezultat proizvodnog procesa, ali se ne pojavljuju u prirodnom obliku u biljci <i>Stevia rebaudiana</i> , a identificirani su u malim količinama (0,10 to 0,37 % w/w).
Kemijski naziv	Steviozid: 13-[(2-O- α -D- glukopiranozil- α -D- glukopiranozil)oxy] kaur-16-en-18-oic acid, α -D-glukopiranozil ester Rebaudiozid A: 13-[(2-O- α -D-glukopiranozil-3-O- α -D- glukopiranozil- α -D-glukopiranozil)oxy]kaur-16-en-18-oic acid, α -D- glukopiranozil ester
Kemijska formula	Uobičajeni naziv Steviol Formula C 20 H 30 O 3 Faktor promjene 1,00

	Steviozid	C 38 H 60 O 18	0,40
	Rebaudiozid A	C 44 H 70 O 23	0,33
	Rebaudiozid C	C 44 H 70 O 22	0,34
	Dulkozid A	C 38 H 60 O 17	0,40
	Rubuzozid	C 32 H 50 O 13	0,50
	Steviolbiozid	C 32 H 50 O 13	0,50
	Rebaudiozid B	C 38 H 60 O 18	0,40
	Rebaudiozid D	C 50 H 80 O 28	0,29
	Rebaudiozid E	C 44 H 70 O 23	0,33
	Rebaudiozid F	C 43 H 68 O 22	0,34
Molekularna težina i CAS broj	Uobičajeni naziv	Formula	Faktor promjene
	Steviozid	57817-89-7	804,87
	Rebaudiozid A	58543-16-1	967,01
Analiza	Ne manje od 95% steviozida, rebaudiozida A, B, C, D, E i F, steviolbiozida, rubuzozida i dulkozida na suhoj bazi.		
Opis	Bijeli do svijetložuti prah, oko 200-300 puta sladi od saharoze.		
Identifikacija			
Topivost	Lako topljiv do malo topljiv u vodi		
Steviozid i rebaudiozid A	Vrh kromatograma dosegnut provodenjem procedure opisane u metodi analize korespondira ili steviozidu ili rebaudiozidu A.		
pH	između 4,5 i 7,0 (otopina 1:100)		
Čistoća			
Ukupni pepeo	Najviše do 1%		
Gubitak pri sušenju	Najviše do 6% (105 °C, dva sata)		
Ostaci otopine	Najviše do 200 mg/kg metanola Najviše do 5 000 mg/kg etanola		
Arsen	Najviše do 1 mg/kg		
Olovo	Najviše do 1 mg/kg		

E961 NEOTAME	
Sinonimi	N-[N-(3,3-dimetilbutil)-L-á-aspartil]-L-fenilalanin 1-metil ester; N(3,3-dimetilbutil)-L-aspartil-L-fenilalanin metil ester.
Definicija	Neotam se dobiva reakcijom pod tlakom vodika iz aspartama s 3,3-dimetilbutiraldehidom u metanolu u prisutnosti paladij/ugljikovog katalizatora. Izolira se i očisti filtracijom pri čemu se može koristiti diatomejska zemlja. Nakon odstranjivanja otapala destilacijom, neotam se opere vodom, izolira centrifugiranjem i na kraju osuši vakuumom.
CAS broj	165450-17-9
Kemijski naziv	N-[N-(3,3-dimetilbutil)-L-á-aspartil]-L-fenilalanin 1-metil ester
Kemijska formula	C 20 H 30 N 2 O 5
Relativna molekularna masa	378,47
Opis	bijeli do sivo- bijeli prah
Analiza	Najmanje 97,0%, na temelju suhe tvari
Identifikacija	
Topivost	4,75% (w/w) pri 60 °C u vodi, topiv u etanolu i etil acetatu
Čistoća	
Udio vode	Najviše 5% (Karl Fischer, veličina uzorka 25 ± 5 mg)
pH	5,0 – 7,0 (0,5% vodene otopine)
Talište	81°C do 84°C
N-[(3,3-dimetilbutil)-L-á-aspartil]-L-fenilalanin	Najviše 1,5%
Olovo	Najviše 1 mg/kg"

Članak 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 35/13
30. siječnja 2013. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.